

RAPPORT FOR 4. KVARTAL 2016

Q4 2016 i korte trekk (MNOK)

- v Driftsinntekter 1 744 (1 684)
- v EBITDA 201 (214)
- v Hovedposter
  - Resultat etter skatt fra salg av vannkraft 10 (10)
  - Resultat etter skatt fra datterselskaper 82 (82)
  - Avkastning finansportefølje 93 (219)
- v Kontantstrøm fra driftsaktiviteter 287 (303)

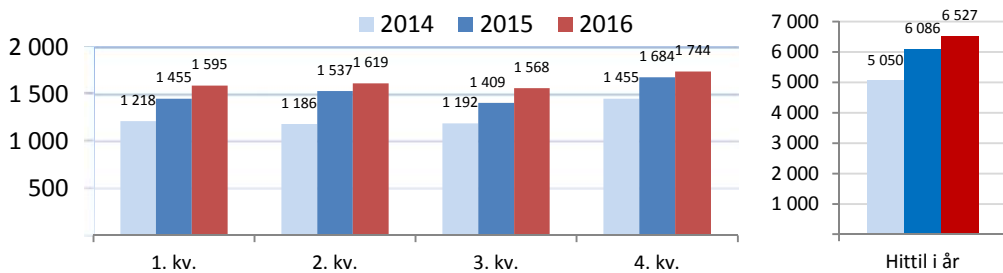
2016 i korte trekk (MNOK)

- v Driftsinntekter 6 527 (6 086)
- v EBITDA 770 (847)
- v Hovedposter
  - Resultat etter skatt fra salg av vannkraft 23 (29)
  - Resultat etter skatt fra datterselskaper 347 (361)
  - Avkastning finansportefølje 100 (549)
- v Kontantstrøm fra driftsaktiviteter 557 (684)
- v Styret foreslår å utbetale et utbytte på kr 95 per aksje for 2016

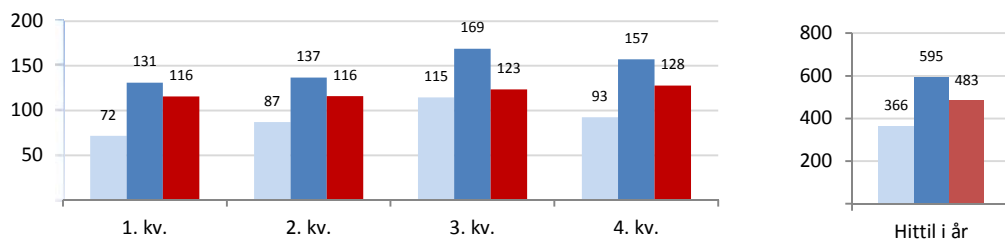
NØKKELTALL FOR AFK KONSERN

MNOK	4. kv.	3. kv.	4. kv.	Hele året	Hele året
	2016	2016	2015	2016	2015
Sum driftsinntekter	1 744	1 568	1 684	6 527	6 086
EBITDA	201	193	214	770	847
margin	12 %	12 %	13 %	12 %	14 %
Driftsresultat (EBIT)	128	123	157	483	595
<i>Driftsresultat per enhet</i>					
Morselskapet	17	-0	16	38	44
Glamox	61	73	48	266	301
Markedskraft	-6	-2	23	-7	33
EFD	17	2	21	53	69
Powel	1	9	3	20	47
NSSL	22	36	24	116	101
Cogen	12	5	23	7	47
Tekna	2	-2	2	-1	-8
Scanmatic AS	20	18	16	60	37
Øvrige	-2	0	-2	-1	-5
Elimineringer	-16	-15	-18	-67	-72
Driftsresultat (EBIT)	128	123	157	483	595
Resultat før skattekostnad (EBT)	89	147	154	606	645
Endring verdi aksjeportefølje	88	31	220	-17	359
Basisresultat pr. aksje (NOK)	11	39	33	176	177
Totalresultat pr. aksje (NOK)	56	36	150	129	346

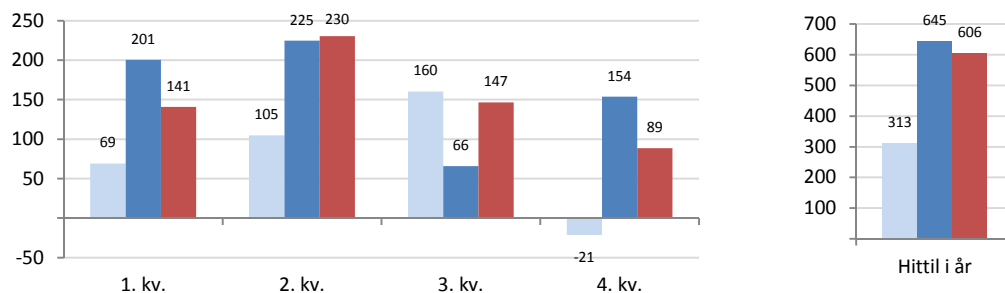
Driftsinntekter (MNOK)

Driftsresultat (MNOK)

Resultat før skatt (MNOK)

I disse oppstillingene er effekten av endring i pensjonsordningen i 2015 inkludert. Se også note 8.

Innledende kommentarer

Konsernet Arendals Fossekompagni ASA er et industrielt investeringsselskap som engasjert innen vannkraft, en rekke datterselskaper hvor AFK eier mellom 67 og 100%, eiendom og en finansportefølje hvor eierposten i Kongsberg Gruppen (8% av aksjene) veier tyngst. Totalt omsetter konsernet for mer enn 6,5 milliarder, har 3181 ansatte og er etablert i 26 land.

Konsernet avsluttet året med høyere inntekter enn 4. kvartal 2015 og et resultat på linje med 4. kvartal året før. Utviklingen har vært god i de fleste av selskapets datterselskaper og ingen spesielle hendelser preger regnskapet i denne perioden. Året som helhet ble et godt år for selskapet. Driftsinntektene samlet økte med 7% og de fleste av datterselskapene tok del i denne veksten. Konsernets driftsresultat er samme nivå som 2015 når man korrigerer for engangsposter fra forrige år.

DRIFTSINNTÆKTER OG RESULTATER

(Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i 2015)

AFK KONSERN

Sum driftsinntekter i 4. kvartal utgjorde MNOK 1744 (1684) og pr 31.12 MNOK 6527 (6086). Konsolidert resultat før skatt ble i kvartalet MNOK 87 (153) og utgjorde pr 31.12 MNOK 606 (645). Dette er en forbedring når man tar hensyn til engangseffekt ved endring av pensjonsordningene i 2015.

Beregnet skatt utgjorde i 4. kvartal MNOK 39(52). Ordinært resultat etter skatt for samme periode, men før minoritetsinteresser ble dermed MNOK 49 (109). Resultat etter skatt per 31.12.2016 utgjorde MNOK 481 (491)

I konsernet er andre inntekter og kostnader i kvartalet positive med MNOK 98 (273). Dette bringer konsernets totalresultat opp til MNOK 147 (374). Andre inntekter og kostnader per 31.12.2016 utgjorde -119 (399).

Konsernets totalresultat utgjorde per 31.12.2016 MNOK 361 (891)

KRAFTVIRKSOMHETEN

Pr. 4. kvartal har det falt 952 mm nedbør i gjennomsnitt for alle målestasjoner i Arendalsvassdraget. Kraftproduksjonen endte på 485,9 GWh. Nedbør og produksjon tilsvarer hhv. 88 % og 101 % av normalt.

Pr. 31.12 var magasinbeholdningen 840 mill. m³. Dette tilsvarer 63 % av fulle magasiner og 95 % av normalt.

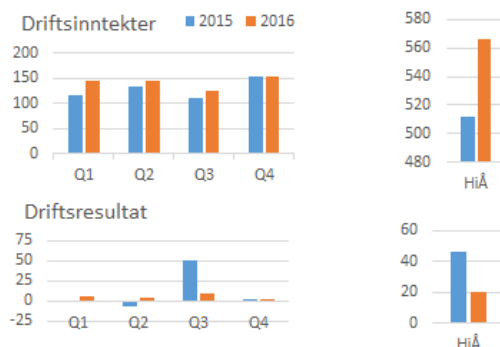
Inntektene fra kraftvirksomheten beløp seg pr 31.12.2016 til MNOK 113 (107), hvorav salg av spotkraft utgjorde MNOK 103 (92).

Midlere kraftpris i spotmarkedet (ref. Arendal) endte for 2016 på 23,3 øre/kWh (17,7), mens selskapet har oppnådd en gjennomsnittlig kraftpris på 22,9 øre/kWh (19,7) i dette markedet.

Det er gjennomført normale vedlikeholdsarbeider på kraftanleggene. Driften av anleggene har gått uten vesentlige uhell eller skader. Akkumulert pr. 4. kvartal har det vært et produksjonstap på ca. 23 GWh i perioder hvor vannføringen har vært større enn aggregatenes slukeevne.

KRAFTRELATERT VIRKSOMHET**Powel** www.powel.com

Powel er et norsk selskap som leverer IT og programvareløsninger. Sum driftsinntekter i 4. kvartal utgjorde MNOK 152 (152) og pr 31.12 MNOK 566 (512). Konsolidert resultat før skatt ble i kvartalet MNOK 0,1 (6,3) og utgjorde pr 31.12 MNOK 16,7 (53,7). Dette representerer en bedring i omsetning og en forbedring av lønnsomheten i den underliggende driften i forhold til 2015. Merk at Powel i Q3-2015 hadde en positiv engangseffekt på MNOK 54,4 som var relatert til tilbakeførte avsetninger til ytelsespensjon. Korrigeres denne engangseffekten blir forbedringen mellom årene tydelig.

Det er sterk fokus på digitalisering og det er gjennomført en rekke møter med de mest strategiske kundene. Interessen for Powels løsninger er stor både i Norge og Europa. I desember fikk selskapet kontrakt med ABB vedrørende leveranse av hydro- og termisk optimering til IGMC i Iran. Totalkontrakten er på ca. 26 MNOK.

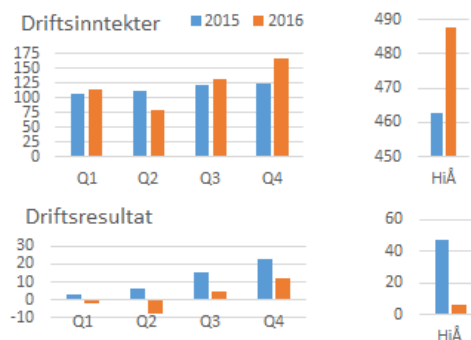
De fleste forretningsområdene leverer resultater i tråd med forventningene. Unntaket er Smart Energy. Kvartals-tallene er preget av en nedskrivning på et større prosjekt innen dette området. Den tekniske løsningen er klar for lansering, men overskridelser og forsinkelser rammer lønnsomheten i prosjektet.

Arbeidskapitalen er gjennom året forbedret med 25 MNOK.

Arendals Fossekompani eier 96,2 % av Powel.

Cogen www.cogen-energia.com

Cogen er et spansk selskap som driver med drift av kombinerte kraftvarmeverk. Sum driftsinntekter i 4. kvartal utgjorde MNOK 166 (123) og pr. 31.12 MNOK 488 (462). Konsolidert resultat før skatt ble i kvartalet MNOK 10,4 (21,7) og utgjorde pr. 31.12 MNOK 2,1 (42,1). Kvartalets resultat før skatt er svakere enn i 2015, men bedre enn i 3. kvartal (MNOK 3,7) slik at konsolidert resultat pr. 31.12 endte positivt.

Rammevilkårene tilsier at man løpende må vurdere kjøremønster for kraftvarmeverkene i forhold til oppnådd pris på produsert kraft og kostnad til konsumert gass. Cogens kompetanse på dette området skaper grunnlag for lønnsomhet både på drift av egne anlegg og av tredjeparts anlegg.

Etter tre kvartaler med uvanlig lave kraftpriser, opplevde Spania i fjerde kvartal uvanlig høye priser på kraften de

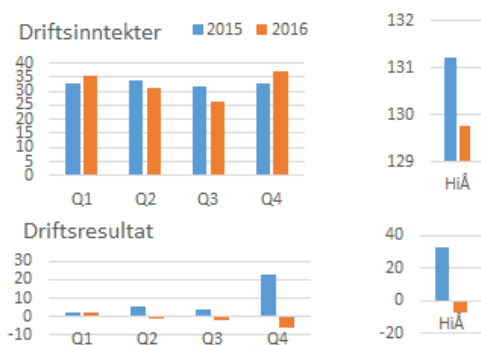
selger til markedet. Sistnevnte skyldtes redusert nedbør og vannkraftproduksjon kombinert med høye kraftpriser i nabolandet Frankrike som også drev opp kraftprisene i Spania.

Cogen Energia España, S.L. (CEE) var inntil utgangen av 2015 eid med 96,9 % av Cogen AS, som igjen var 100 % eid av AFK. Cogen AS ble pr. 1.1 i år fusjonert med AFK slik at AFK nå eier aksjene i CEE direkte. Fra og med 4. kvartal eier AFK 100 % av aksjene i CEE.

Cogen Energia España, S.L. drifter kombinerte kraftvarmeverk. Disse utnytter overskuddsvarmen fra gassbasert elektrisitetsproduksjon til å tilføre varme, damp eller kjøling til industrielle partnere lokalisert nær kraftvarmeverket. Cogen Energia España har hovedkontor i Madrid.

Markedskraft www.markedskraft.com

Markedskraft er et norsk selskap og er en leverandør av kraftforvaltningstjenester. Sum driftsinntekter i 4. kvartal utgjorde MNOK 37 (33) og pr 31.12 MNOK 130 (131). Konsolidert resultat før skatt ble i kvartalet MNOK -0,6 (21,9) og utgjorde pr 31.12 MNOK -5,1 (31,8). Omsetningen er på nivå med fjoråret men resultatene er svakere.

Markedskraft har de siste årene bygget opp en satsning innenfor grønn energi og porteføljebehandling i Tyskland og tilgrensende markeder. Et særdeles krevende marked for forvaltning av fornybar kraftproduksjon i 2016 har gitt denne virksomheten betydelige utfordringer, og virksomheten ble derfor solgt til Agder Energi med operasjonell virkning fra 1/1-2017.

Markedskrafts øvrige porteføljevirkosomhet er omorganisert som følge av transaksjonen med Agder Energi, og er nå en tydeligere enhet med tanke på tjenesteleveranser til det Nordiske kraftmarkedet. Totalt forvalter Markedskraft et volum innen produksjon og forbruk av kraft som gjør selskapet til en av Nordens største aktører. Generelt ser vi styrking av selskapets aktivitet i Sverige, og noe avtagende volum i Norge.

MK Online fortsetter sin solide vekst, og lykkes godt inn mot nye markeder og markedssegmenter.

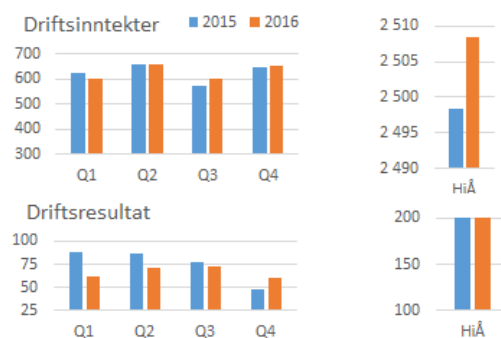
Markedskraft tilbyr tjenester i mange deler av verdikjeden, inkludert fundamental markedsanalyse, rådgivning, risikostyring, fysisk håndtering og finansiell porteføljebehandling. I tillegg tilbyr Markedskraft investorer kapitalforvaltning basert på handel i el-derivater. Markedskraft har

hovedkontor i Arendal, i tillegg til kontorer i Oslo, Stockholm, Århus og Berlin. Arendals Fossekompans eierandel i Markedskraft er 71,7 %. Øvrige aksjer eies i det vesentlige av selskapets ansatte.

INDUSTRIELL VIRKSOMHET

Glamox www.glamox.no

Glamox er et norsk selskap som produserer belyningsprodukter. Sum driftsinntekter i 4. kvartal utgjorde MNOK 651 (645) og pr 31.12 MNOK 2509 (2498). Konsolidert resultat før skatt ble i kvartalet MNOK 57,5 (48) og utgjorde pr 31.12 MNOK 253,5 (299,7). Dette representerer en omsetning noe høyere enn fjoråret men noe svakere margin.

Kvartalets ordreinnngang ble 654,7 MNOK (622,8 MNOK), en økning på 5,1 %. For hele 2016 endte konsernets ordreinnngang på 2.623,3 MNOK (2.436,7 MNOK), en økning på 7,7 %.

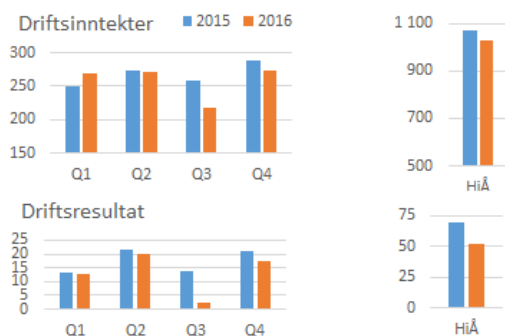
PBS (Professional Building Solutions) opplever stort sett gode markedsforhold for etterspørsel etter belyningsløsninger der veksten primært er drevet av salg av armaturer med LED-teknologi med en høyere verdi. Prispresset på LED-produkter er fortsatt stort. Ordreinnngangen i PBS ble i 4. kvartal på 489,4 MNOK (416,2 MNOK), en økning på 17,6 %. For hele 2016 endte ordreinnngangen på 1.793,7 MNOK (1.598,0 MNOK), en vekst på 12,2 %. Omsetningen i kvartalet endte på 453,4 MNOK (420,9 MNOK), en økning på 7,7 %. For hele 2016 endte omsetningen på 1.700,4 MNOK (1.584,6 MNOK), en økning på 7,3%. Valutanøytralt er veksten på 5,1%.

Til tross for svake markeder innenfor divisjonens to hovedsegmenter (Commercial Marine og Oil&Gas) har GMO klart å kompensere dette gjennom økt ordreinnngang innenfor andre segmenter (Cruise og Navy). Den lave kontraheringen innen hovedsegmentene tilsier likevel et krevende marked for divisjonen i 2017. Ordreinnngangen i GMO ble i 4. kvartal 165,0 MNOK (205,1 MNOK), en nedgang på -19,2 % i forhold til fjoråret. For hele 2016 endte ordreinnngangen på 822,2 MNOK (830,2 MNOK), en nedgang på -1,0 %. Omsetningen i kvartalet ble 195,8 MNOK (227,5 MNOK), en nedgang på -13,9 %. For hele 2016 endte omsetningen på 807,4 MNOK (928,0 MNOK), en nedgang på -13,0 %. Valutanøytralt og eks. LR er nedgangen på -19,5%.

AFKs eierandel er 75,2 %.

EFD www.efd-induction.com

EFD er et norsk selskap som produserer induksjonssystemer. Sum driftsinntekter i 4. kvartal utgjorde MNOK 273 (289) og pr 31.12 MNOK 1.031 (1.071). Konsolidert resultat før skatt ble i kvartalet MNOK 16,3 (21,0) og utgjorde pr 31.12 MNOK 47,1 (63,9). Dette representerer en svakere omsetning og en svakere margin enn fjoråret. Selskapet har i 2016 bokført restruktureringskostnader MNOK 13.

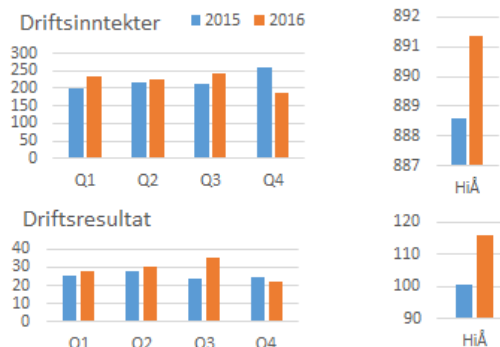
I fjerde kvartal hadde selskapet en sterk ordreinngang på MNOK 334 (205). For året 2016 var ordreinngangen MNOK 1.006 (1.050). Ordreserven ved inngang til 2017 er på samme nivå som ved inngangen til 2016.

EFD leverer avanserte varmesystemer basert på induksjonsteknologi til verkstedindustrien over hele verden.

Konsernets virksomhet er konsentrert i tre aktivitetsområder: Induction Heating Machines (IHM), Induction Power Systems (IPS) og Spares and Service (SAS). De viktigste kundene finnes innen bilindustri, rørproduksjon, elektronisk industri, kabelindustri og mekanisk industri. Konsernet har produksjonsenheter i Norge, Tyskland, Frankrike, Romania, India, Kina og USA. I tillegg har selskapet egne salgskontorer i en rekke land. Konsernet har hovedkontor i Skien. AFKs eierandel er 69,6 %. Øvrige aksjer eies i det vesentlige av ansatte og tidligere ansatte i EFD.

NSSL Global www.nsslglobal.co.uk

NSSL er et engelsk selskap som leverer tjenester innen satellittkommunikasjon. Sum driftsinntekter i 4. kvartal utgjorde MNOK 188 (250) og pr 31.12 MNOK 891 (889). Konsolidert resultat før skatt ble i kvartalet MNOK 21,6 (28,6) og utgjorde pr 31.12 MNOK 115,5 (100,2). Dette representerer en høyere omsetning og et bedre resultat enn fjoråret.

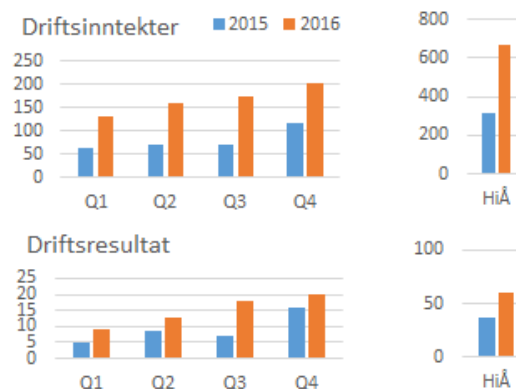

Selskapet leverer i 4. kvartal et godt resultat. Resultatet påvirkes positivt av valutabevegelser og stor aktivitet hos selskapets kunder. Selskapets gode resultat reflekterer den langsiktige kontraktsstrukturen. Selskapet kjøpte i desember den norske IP TV spesialisten SnapTV for å få et bredere tilbud til sine kunder.

NSSL er rådgivende systemintegrator og tjenesteleverandør av mobile, satellittbaserte kommunikasjonsløsninger til offentlig og privat sektor. Innenfor offentlig sektor har selskapet omfattende kontrakter med det britiske og tyske forsvaret. Innenfor privat sektor er selskapet særlig sterkt representert innen media og shipping. Selskapet er Inmarsats største distributør av satellitt-tjenester til offentlig sektor. Selskapets hovedkontor ligger i London. AFKs direkte eierandel i NSSL Global er 80 %. Øvrige aksjer eies i hovedsak av ledelsen gjennom selskapet NSSMan Ltd.

Scanmatic www.scanmatic.no

Scanmatic er et norsk selskap som installerer teknisk infrastruktur og kontrollsystemer. Sum driftsinntekter i 4. kvartal utgjorde MNOK 203 (119) og pr 31.12 MNOK 668 (320). Konsolidert resultat før skatt ble i kvartalet MNOK 19,6 (16,7) og utgjorde pr 31.12 MNOK 59,2 (37,3). Selskapet har opplevd en solid vekst det siste året.

Alle deler av selskapet utvikler seg tilfredsstillende, men det er i hovedsak Scanmatic Elektro AS som står for den sterke veksten i driftsinntekter og resultat. Det skyldes utvidelse i leveranseomfang og god fremdrift på de største prosjektene.

Scanmatic AS har hovedkontor i Arendal, og 100% eide datterselskaper i Stockholm og på Ås. Denne delen av

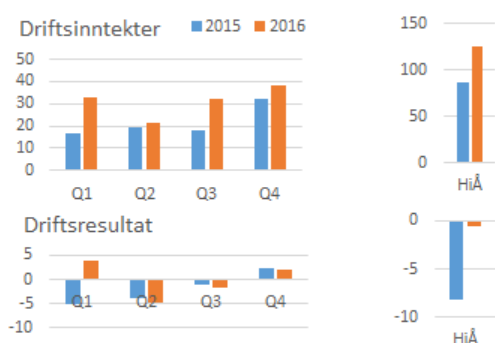
virksomheten leverer teknisk infrastruktur og instrumenterings- og kontrollsystemer til industrielle, profesjonelle kunder innen segmentene Forsvar, Samferdsel, Fornybar energi og Offshore.

Scanmatic Elektro AS i Arendal eies 51% av Scanmatic AS og er en elektroentreprenør, i hovedsak innen vei- og tunnelbelysning.

AFKs eierandel i Scanmatic AS er 66,9 %.

Tekna www.tekna.com

Tekna er et kanadisk selskap som utvikler plasmabaserte prosesser. Sum driftsinntekter i 4. kvartal utgjorde MNOK 38 (32) og pr 31.12 MNOK 124 (86). Konsolidert resultat før skatt ble i kvartalet MNOK 2,2 (0,0) og utgjorde pr 31.12 MNOK – 2,8 (-9,7). Selskapet har opplevd en solid vekst det siste året.

Selskapets fortsetter å øke omsetningen både av maskiner og pulver.

Tekna produserer utstyr for produksjon av nanopulver og sfæriske mikropartikler basert på bruk av plasma frembrakt ved elektrisk induksjon. Tekna har et datterselskap for produksjon av slike pulver. Selskapets hovedkontor ligger i Canada. Selskapet har også datterselskap i Frankrike, India og Kina for å betjene de lokale markedene. AFKs eierandel er 100 %.

EIENDOM OG ANNEN VIRKSOMHET

Arendal Industrier

Arendal Industrier er fra årsskiftet et heleid datterselskap av AFK. Sum driftsinntekter i 4. kvartal utgjorde MNOK 1,6 og pr. 31.12 MNOK 5,6. Selskapet driver utleie og utvikling av det tidligere verftsområdet Vindholmen i Arendal med tanke på etablering av boliger og næring. Arbeidet med en områdeplan/detaljreguleringsplan er i gang. AFK eier området som er festet til Arendal Industrier.

Arendal Lufthavn Gullknapp

Selskapet er fortsatt i en investeringsfase. Rullebane på 1 199 m og instrumentert kontrolltårn er nå etablert, og i mai 2017 beregner man å oppfylle de offisielle kravene til småflyplass med kapasitet til å ta imot opptil 12-seters-fly 24/7.

Pr. 31.12 har Arendals Fossekompagni en eierandel på 88,6 %. Øvrige eiere er blant andre kommunene Arendal, Froland og Tvedestrand.

Scanmatic Eiendom

Selskapet eier eiendommen i Kilsund i Arendal hvor Scanmatic AS driver sin virksomhet. Scanmatic kommer til å flytte sin virksomhet til Bedriftsveien 17, og eiendommen i Kilsund er derfor søkt omregulert til boligformål. AFKs eierandel er 72,3 %.

Bedriftsveien 17

AFK kjøpte i januar samtlige aksjer i Bedriftsveien 17 AS, Arendal. Ombygging til verksted og kontorer for Scanmatic AS startet i september og forventes fullført i mai 2017.

FINANSVIRKSOMHETEN

Pr. 31.12 utgjorde selskapets aksjepost i Kongsberg Gruppen MNOK 1.197 av aksjeporteføljens totale verdi på MNOK 2.031. Obligasjoner utgjorde MNOK 20.

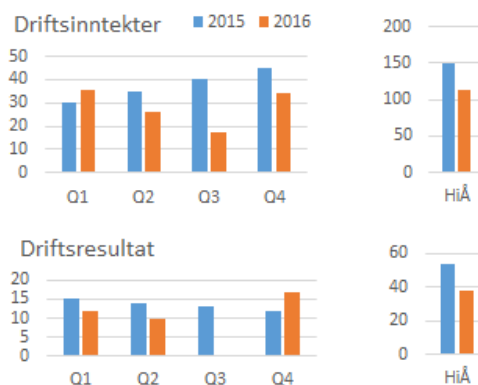
Verdipapirporteføljens avkastning i 4. kvartal ble MNOK 93 (219) og for hele året MNOK 100 (549). Mottatte utbytter fra finansvirksomheten var MNOK 118 (116).

Netto finansposter ved 4. kvartal inkluderer urealiserte valutagevinster på banklån og regulering av utlån i valuta med MNOK 50,8. Det er videre inntektsført urealiserte verdiøkninger på MNOK 48 vedrørende rente- og valuta-bytteavtaler knyttet til selskapets obligasjonslån på MNOK 700.

AFK MORSELSKAP

www.arendalsfoss.no

Sum driftsinntekter i 4. kvartal utgjorde MNOK 34 (29) og pr 31.12 MNOK 113 (107). Resultat før skatt i kvartalet MNOK 21,4 (39,9) og utgjorde pr 31.12 MNOK 339 (191).

AKSJONÆRFORHOLD

Det er 2.239.810 utestående aksjer i selskapet, og pr. 31.12 eide selskapet 51.852 av disse.

Det har i 4. kvartal blitt omsatt 13.642 aksjer, hvilket utgjør 0,6 % av totalt antall aksjer.

Aksjekursen var pr. 31.12.2016 kr 2.964 og pr. 31.12 2015 kr 2.085. Verdiøkningen for året 2016 inkludert utbytte på kr. 96,- utgjorde 42 %.

HENDELSER ETTER UTLØPET AV 4. KVARTAL

Det har ikke inntruffet hendelser av vesentlig betydning for selskapet etter utløpet av 4. kvartal.

RISIKO- OG USIKKERHETSFAKTORER

Konsernet er eksponert for kredittrisiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko fra bruk av finansielle instrumenter. Disse

forhold er nærmere beskrevet i note 16 i årsregnskapet for 2015.

TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Selskapets nærstående parter består av datterselskaper, tilknyttede selskaper og medlemmer av styret og toppledelsen. Transaksjoner mellom selskapene i konsernet og andre nærstående er basert på prinsippene om markedsverdi og armlengdes avstand. Gjennomførte transaksjoner mellom nærstående fremgår av note 5 til kvartalsregnskapet. Ingen av disse transaksjonene anses å være av vesentlig betydning for virksomhetens finansielle stilling eller resultater.

FREMTIDSUTSIKTER

AFK KONSERN

For AFK samlet, forventer vi for 2017 en omsetning på nivå med og et resultat på linje med 2016. Finansresultatet vil fortsatt påvirkes sterkt av NOK-kursen. En generell styrking av kronen vil påvirke våre valutalån / valutaswap (inntekt) samt at våre eierposisjoner i datterselskapene vil komme som en kostnad.

KRAFTVIRKSOMHETEN

Med utgangspunkt i aktuell magasinfylling i Arendalsvassdraget antas selskapets kraftproduksjon å bli omtrent som i et normalår, dvs. ca. 500 GWh.

KRAFTRELATERT VIRKSOMHET

Powel

Powel forventer for 2017 en omsetning på høyde med 2016 og et forbedret resultat sammenlignet med 2016.

Cogen

Året 2017 har startet med høye kraftpriser. I tillegg har spanske myndigheter som tidligere signalisert, fornyet støtteordningen for kraftvarmeverk for de neste tre år. Cogen forventer av den grunn et 2017 som ligger over resultatene for 2016.

Markedskraft

Som følge av salget av den tyske porteføljevirkksomheten forventer selskapet lavere omsetning men forbedret resultat sammenlignet med 2016.

INDUSTRIELL VIRKSOMHET

Glamox

Glamox forventer en høyere omsetning for 2017 og et noe bedre resultat enn for regnskapsåret 2016. For virksomhetsområdet PBS forventer selskapet at markedene i 2017 vil fortsette å være på samme nivå som i 2016. For virksomhetsområdet GMO forventes fortsatt fall i markedene, spesielt innen segmentet «olje og gass».

EFD

For 2017 forventer selskapet vekst i både omsetning og resultat i forhold til 2016.

NSSL Global

NSSL forventer en svak reduksjon i omsetning og i resultat sammenlignet med 2016. Det er sterkt marginpress på grunn av at mange konkurrenter har ubrukt kontrahert satellittkapasitet.

Scanmatic

Scanmatic forventer en reduksjon i omsetning og en svakere margin sammenlignet med 2016.

Tekna

Tekna forventer for 2017 en høyere omsetning og et bedre resultat enn i 2016.

FINANSVIRKSOMHETEN I MORSELSKAPET

Finansvirksomheten utenom datterselskaper består p.t. i hovedsak av tre aksjeposter i hhv. Kongsberg Gruppen, Eiendomsspar/Victoria Eiendom og Oslo Børs VPS Holding. Samlet utgjør disse tre investeringer pr. 31.12 ca. 98,9 % av verdien av selskapets totale aksje- og obligasjonsportefølje på ca. MNOK 2.023. Kongsberg gruppen alene utgjør MNOK 1196 eller 69% av totalen. Investeringene anses godt posisjonert for videre verdiøkning.

UTBYTTE

Styret anbefaler å utbetale utbytte tilsvarende NOK 95 per aksje.

Froland, 27. februar 2017

Arendals Fossekompani ASA

Styret

Resultatregnskap konsern

Beløp i mill.NOK

	Note	2016		2015	2016	2015
		4. kv.	3. kv.	4. kv.	Hele året	Hele året
Videreført virksomhet						
<i>Driftsinntekter og driftskostnader</i>						
Salgsinntekter		1 707	1 544	1 645	6 424	5 991
Annen driftsinntekt		37	23	39	103	95
Sum driftsinntekter		1 744	1 568	1 684	6 527	6 086
Varekostnad		810	777	764	3 077	2 714
Lønnskostnader	4	525	429	520	1 944	1 844
Effekt ved avvikling av ytelsesbasert pensjon	4			-39		-86
Annen driftskostnad		209	168	225	736	766
Sum driftskostnader		1 543	1 375	1 471	5 757	5 238
EBITDA		201	193	214	770	847
Avskrivning på driftsmidler		37	35	40	149	143
Amortisering av immaterielle eiendeler		33	34	34	135	128
Nedskrivning -reversering nedskr. av anleggsmidler	3	3		-18	3	-18
Driftsresultat		128	123	157	483	595
<i>Finansinntekt og finanskostnad</i>						
Finansinntekt	7	2	58	20	261	273
Finanskostnad	3,5	37	34	23	133	222
Resultat av finansposter		-35	23	-3	128	51
Andel resultat fra tilknyttede selskaper	3	-4			-5	-1
Resultat før skattekostnad		89	147	154	606	645
Skattekostnad		39	37	52	126	154
Ordinært resultat		49	109	101	481	491
<i>Henføres til</i>						
Minoritetsinteresser		25	24	29	93	101
Aksjonærene i morselskapet		24	86	72	388	390
Basis-/utvannet resultat pr. aksje (NOK)		11	39	33	176	177
Oppstilling over totalresultat						
<i>Andre inntekter og kostnader</i>						
Omregningsdifferanser		7	-50	52	-147	126
Endring sikringsreserve		5	10	-33	59	-53
Endring virkelig verdi EK instr. tilgj. for salg	6	88	31	220	-17	359
Endr virk.verdi EK instr tilgj for salg overført resultat				2		-70
Skatt vedr sikringsreserver		-2	-2	9	-15	14
<i>Andre inntekter og kostnader som kan bli reklassifisert til resultatregnskapet</i>		98	-12	250	-120	377
Aktuarielle gevinster og -tap		1		31	1	31
Skatt vedr actuarielle gevinster og tap				-8		-8
<i>Andre inntekter og kostnader som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet</i>		1		22	1	22
Andre inntekter og kostnader i perioden		98	-12	273	-119	399
Ordinært resultat		49	109	101	481	491
Totalresultat for perioden		147	98	374	361	891
Totalresultat pr. aksje (NOK)		56	36	150	129	346
<i>Henføres til</i>						
Minoritetsinteresser		25	19	42	77	126
Aksjonærene i morselskapet		123	79	332	284	764

Konsernbalanse

	Beløp i mill.NOK	2016	2015
		31.12	31.12
<i>Eiendeler</i>	Note		
Eiendom, anlegg og utstyr	3,7	1 300	1 262
Immaterielle eiendeler	3,7	1 152	1 232
Investeringer i tilknyttede selskaper	3	4	9
Andre investeringer		158	156
Pensjonsmidler		21	18
Eiendel ved utsatt skatt		213	245
Sum anleggsmidler		2 847	2 924
Varebeholdninger		640	687
Kundefordringer og andre fordringer		1 372	1 335
Kontanter og kontantekvivalenter		826	808
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	3,6	2 031	2 048
Finansielle eiendeler holdt for omsetning		20	54
Sum omløpsmidler		4 889	4 931
Sum eiendeler		7 736	7 855
<i>Egenkapital og forpliktelser</i>			
Aksjekapital (2 239 810 aksjer a kr 100,-)		224	224
Andre fond		1 709	1 820
Opptjent egenkapital		755	623
Sum egenkapital henført til aksjonærene i morselskapet		2 689	2 667
Minoritetsinteresser		495	473
Sum egenkapital	9	3 184	3 139
Obligasjonslån		298	697
Rente og valutabytteavtale knyttet til obligasjonslån		72	206
Rentebærende lån og kreditter		1 589	858
Ytelser til ansatte	4	66	71
Avsetninger		40	43
Forpliktelser ved utsatt skatt		245	236
Sum langsiktige forpliktelser		2 309	2 111
Rentebærende lån og kreditter (kortsiktig del)		61	770
Obligasjonslån (kortsiktig del)		400	
Rente og valutabytteavtale knyttet til obligasjonslån		86	
Kassekreditt		152	158
Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser		889	1 003
Betalbar skatt		115	113
Andre kortsiktige forpliktelser		541	562
Sum kortsiktige forpliktelser		2 243	2 606
Sum egenkapital og forpliktelser		7 736	7 855

Kontantstrømoppstilling

Beløp i mill.NOK

		2016	2015
		01.01-31.12	01.01-31.12
Kontantstrøm fra driftsaktiviteter			
Ordinært resultat		481	491
<i>Justert for</i>			
Av- og nedskrivninger på driftsmidler		150	125
Avskrivninger på immaterielle eiendeler		136	128
Netto finansposter		-128	-51
Resultatandel fra tilknyttede selskaper		5	1
Tap/-gevinst ved salg av driftsmidler		-7	
Skattekostnad		126	154
<i>Summert</i>		<i>763</i>	<i>847</i>
Endring i varelager		37	-62
Endring i kundefordringer og andre fordringer		-62	-71
Endring i leverandørgjeld og annen gjeld		-70	162
Endring i avsetninger og ytelser til ansatte		14	-55
<i>Summert</i>		<i>682</i>	<i>821</i>
Betalt skatt		-125	-137
Netto kontantstrømmer fra driftsaktiviteter	A	557	684
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Mottatte renter og lignende		78	32
Mottatt utbytte		118	119
Innbetalinger ved salg av driftsmidler og immaterielle eiendeler		6	
Innbetalinger ved salg av eiendeler tilgjengelig for salg og holdt for omsetning		30	217
Innbetalinger fra andre investeringer		3	6
Innbetalinger ved salg av andre aksjer		1	5
Salg av aksjer i datterselskap		1	
Kjøp av aksjer i datterselskaper (reduert med kontanter)		-74	-55
Kjøp av eiend tilgjengelig for salg og holdt for omsetning			-5
Kjøp av eiendom, driftsmidler og immaterielle eiendeler		-291	-317
Kjøp av minoritetsinteresse		-9	-26
Utbetalinger vedrørende andre investeringer		-1	-10
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	B	-138	-34
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Innbetaling ved opptak av langsiktig gjeld		101	52
Utbetaling ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-65	-93
Betalte renter og lignende		-83	-125
Netto endring i kassekreditt		-3	58
Utbetaling av utbytte		-267	-230
Kjøp / salg av egne aksjer		-43	
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	C	-360	-337
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	A+B+C	59	313
Kontanter og kontantekv. pr. 1. januar		808	481
Effekt av valutakursendr på kontanter og kontantekv		-41	14
Kontanter og kontantekvivalenter pr. 31.12		826	808

Noter til rapport for 4. kvartal 2016

Note 1

Bekreftelse av finansielt rammeverk

Kvartalsregnskapet er utarbeidet i samsvar med *IAS 34 Delårsrapportering*. Rapporten omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med konsernregnskapet for 2015.

Note 2

Viktige regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsippene for 2015 er beskrevet i konsernregnskapet for 2015. Konsernregnskapet ble utarbeidet i samsvar med EU-godkjente IFRS'er og tilhørende fortolkninger, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven, børsforskrift og børsregler som skulle anvendes per 31.12.2015. De samme prinsipper er anvendt ved utarbeidelse av regnskapet per 31.12.2016. Nye standarder som trådte i kraft per 1.1.2016 har ikke hatt vesentlig innvirkning på regnskapsrapporteringen.

Note 3

Estimater

Vesentlige estimater omfatter verddivurdering av selskaper i aksjeporteføljen, vurdering av goodwill / merverdier i datterselskap og tilknyttede selskap samt vurdering av nedskrivningsindikatorer for varige driftsmidler. I kvartalet og per 31.12 har disse vurderingene medført følgende transaksjoner:

	Beløp i MNOK
<i>Nedskrivning tilknyttede selskap (TS)</i>	
Nedskrivning Flumill AS	<u>4,1</u>

Note 4

Endring av pensjonsordning.

Morselskapet og flere av datterselskapene endret i 2015 pensjonsordningen fra ytelses til innskuddsordning. Dette medførte i 2015 en reduksjon av pensjonsforpliktelsene med MNOK 86 som i samsvar med reglene etter IFRS skal fremgå av resultatregnskapet. Vi har valgt å vise posten på en egen linje.

Note 5

Transaksjoner med nærstående parter

Utover opplysningene som er gitt i selskapets årsrapport for 2015 note 24, kan det opplyses at morselskapet i 2016 har:

- hatt et agiotap på tNOK 2.059 ifm valutasikring hos Markedskraft

Note 6

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Selskapets portefølje av *Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg* vurderes til virkelig verdi. Endringer i virkelig verdi innregnes i *Andre inntekter og kostnader*. Se prinsippnoten i årsrapporten for 2015, side 17. Verdiendringer i investeringen i Kongsberg Gruppen kan i perioder få en betydelig effekt på konsernets egenkapital.

	Kostpris	Virkelig verdi	Verdiendring hittil i år	Verdiendring i kvartalet
Kongsberg Gruppen	278,3	1 196,5	-179,1	11,9
Andre aksjer (se note 16 i årsrapport 2015)	76,3	834,2	162,1	75,6
		<u>2 030,7</u>	<u>17,0</u>	<u>87,5</u>

Note 7**Overtagelse av datterselskap****Overtagelse av Bedriftsveien 17 AS**

Avtale om kjøp av 100% av aksjene i Bedriftsveien 17 AS ble inngått den 28. januar 2016.

I samsvar med reglene etter IFRS nr 3 konsolideres Bedriftsveien 17 AS med virkning fra oppkjøpstidspunktet.

Selskapet eier en forretningseiendom i Arendal kommune som skal ombygges og leies ut til Scanmatic AS.

Overtagelse av Arendal Industrier AS i 2015

Arendal Industrier AS ble overtatt med virkning fra 31.12.2015 og konsolidert fra samme tidspunkt.

Konsernregnskapstallene for 2016 er derfor ikke helt sammenlignbare med tilsvarende tall fra 2015.

Arendal Industrier AS hadde frem til oppkjøpet vært et tilknyttet selskap. Ved oppkjøp i tilknyttede

selskaper skal gamle aksjer behandles som om de er realisert og tilbakekjøpt til samme verdi

som de sist anskaffede aksjene. I konsernregnskapet medførte dette en gevinst på de gamle

aksjene på tNOK 10.986. Gevinsten ble i 2015 innkludert i finansinntektene.

Oppkjøp foretatt av Glamox AS (AFK eierandel 75,2 %)

Glamox kjøpte i juni 2016 100 % av aksjene i selskapet LINKSrechts Ingenieurgesellschaft mBH

i Tyskland. Selskapet produserer og selger LED belysningsystemer for militær- marine segmentet.

Årlig omsetning er på om lag 5 mill Euro og selskapet er konsolidert inn i Glamox konsernet

fra og med juni 2016.

Salg av datterselskap foretatt av Markedskraft ASA

Markedskraft ASA solgte sitt 100% eide datterselskap Markedskraft GmbH i Tyskland til Agder Energi ASA

den 31/12-2016. Transaksjonen medfører at Markedskraft ikke lenger tilbyr portefljeforvaltning i Tyskland,

mens salg av analyser vil fortsette i et nyopprettet datterselskap.

Note 8

Segmentrapport pr:	Salg av kraft		Finansvirksomhet		Glamox		EFD		Powel		Cogen	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
31.12												
Driftsinntekter	112	107	0		2 509	2 498	1 031	1 071	566	512	488	463
Driftskostnader	57	48	11	15	2 196	2 154	955	978	499	459	466	425
Av- og nedskrivninger	7	7	67	72	47	43	24	27	47	50	15	-10
Driftsresultat	49	52	-78	-87	266	301	53	65	20	3	7	47
Netto finans			151	59	-12	-2	-5	-5	-4	6	-5	-6
Skattekostnad	26	23	-36	-44	60	80	22	24	3	18	1	16
Ordinært resultat	23	29	110	16	194	220	26	37	13	-9	2	25
Segmenteiendeler	311	339	2 961	3 092	1 453	1 333	849	900	481	465	416	423
Segmentforpliktelser	48	45	1 998	2 074	750	709	478	533	283	276	341	394
Netto rentebærende gjeld**			1 662	1 602	-240	-140	76	69	73	68	171	190

	NSSL		Tekna		Markedskraft		Scanmatic		Annen virksomhet*		Sum ***	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Driftsinntekter	891	879	125	86	130	131	668	319	7	9	6 527	6 086
Driftskostnader	716	724	118	90	127	119	606	286	6	13	5 757	5 324
Av- og nedskrivninger	59	50	7	7	9	4	2	1	2	1	286	252
Driftsresultat	116	105	-1	-10	-7	7	60	33	-1	-5	483	509
Netto finans	-0	-4	-2	-1	2	-1	-0	1	-1	0	-5	-1
Skattekostnad	29	22	10	-3	-2	10	15	10	0	-1	127	154
Ordinært resultat	86	79	-13	-9	-3	-4	44	24	-2	-4	480	406
Segmenteiendeler	475	558	180	173	193	206	234	149	183	151	7 736	7 855
Segmentforpliktelser	220	268	125	106	119	125	141	88	48	28	4 552	4 716
Netto rentebærende gjeld**	-65	-56	76	66	-49	-67	-60	-63	30	5	1 673	1 676

* I annen virksomhet inngår Arendal Industrier, Bedriftsveien 17, Scanmatic Eiendom, Songe Træsliperi, Arendal Lufthavn Gullknapp og Norsk Vekst.

Arendal Industrier ble inkludert i segmenteideler og -forpliktelser fra 31.12.2015 og Bedriftsveien 17 AS fra 28.01.2016. Tallene for 2015 og 2016 er derfor ikke direkte sammenlignbare.

** Konsernintern gjeld inngår i aktuelle datterselskapers netto rentebærende gjeld og er tilsvarende trukket fra i Finansvirksomhet.

*** Effekten ved endring av pensjonsordningene i 2015 i de norske datterselskapene er fjernet fra driftskostnader, driftsresultat og ordinært resultat i denne oppstillingen for å få sammenlignbare tall. Se resultatregnskapet.

Note 9
Egenkapitalavstemming

	Aksje kapital	Omr. differ.	Virkelig		Egne aksjer	Sum andre fond	Opptj. EK	Sum	Min. inter.	Sum EK
			Sikrings reserve	verdi reserve						
2015										
Balanse pr 1. januar	224	139	-15	1 404	-29	1 499	385	2 108	379	2 487
Totalresultat for perioden		61	-30	289		321	444	764	126	891
Kapitalendringer fra DS		0				0	-1	-1	-7	-8
Utbytte til aksjonærene							-205	-205	-25	-231
Balanse pr 31.12	224	200	-45	1 693	-29	1 820	623	2 667	473	3 139
2016										
Balanse pr 1. januar	224	200	-45	1 693	-29	1 820	623	2 667	473	3 139
Totalresultat for perioden		-66	33	-17		-50	335	284	77	361
Kjøp av egne aksjer					-43	-43		-43		-43
Kapitalendringer fra DS		-17				-17	10	-7	-2	-9
Utbytte til aksjonærene							-212	-212	-52	-264
Balanse pr 31.12	224	118	-12	1 676	-72	1 709	755	2 689	495	3 184